

– 2020 02 –

A Herendi Porcelánmanufaktúra magazinja

No 55

Herend 1

HERALD

A fáraó törvényei

—

Lagom, a harmonikus
otthon titka

—

Sissi nyomában

EIFFEL

EIFFEL MŰHELYHÁZ
EIFFEL ART STUDIOS

MŰVÉSZET. MESTERSÉG. MEGÚJULÁS.

CARULLA LEON JESSICA A tökéletesség szédítő ereje – The Vertiginous Thrill of Exactitude

OPERA

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

AZ OPERA ÚJ MŰVÉSZETI KÖZPONTJA
1101 BUDAPEST, KÖBÁNYAI ÚT 30.

Tisztelt Herend Herald Olvasó!

Művészet...

A művészet az alkotó tehetség himnusza. Egyidős az emberiséggel, így kortalan, nem ismer földrajzi határokat, így transzkontinentális, egyénből fakadó, így szubjektív, nem fog rajta az idő, így örök, egyszeri és megismételhetetlen, ezáltal egyedi. Itt él közöttünk, láthatatlanul belénk karol, kísér utunkon, türelmesen vár, nem siet, nem rohan, engedi, hogy szeressük. Ha nem látod, akkor meghallod, ha nem érted, akkor elgondolkodtat. Magot ültet beléd, amely előbb vagy utóbb csírárt hajt. A művészet kényeztet, ellazít, felháborít, megnyugtat, feltölt. Lelkünkhez szól, és mint hangszeren, azon játszik. Belebújik testbe, ritmusba, zenébe, táncba, anyanyelvbe, irodalomba, Föld szülte anyagba. A művészet segít nekünk felismerni a mulandóban a maradandót, az időlegesben az örök értéket. Lehet nélküle élni, ahogy csak kenyéren és vízen is, de vele teljes az élet szimfóniája.

Herend és a kreativitás kéz a kézben jár egymással,

s nászuktól művészet születik, amelyben jelen van évszázadok szaktudása, éveink gazdagsága, a folyamatos tanulás és az alázatos munka. Alkotásainkkal nap-nap után, mint a fénix újjászületünk, mindig jobbra válva, mint előtte, előre nézünk, jövőt formálunk. Sziklákon állunk, amelyre építközhetünk. Tiszteljük a múltunkat, ismerjük a jelenbeli értékeinket, amelyre jövőnket építjük. Nem elég élen lenni, ott is akarunk maradni. Az alkotáshoz türelem kell, kitartás és csendes bátorság. Stílussteremtő munkánkkal nemesítjük a művészetet, porcelánjainkba szeretetet zárunk, hogy harmóniát ajándékozhassunk.

Tisztelettel köszönti Önt,

Dr. Simon Attila
vezérigazgató

Mázolás közben. Az ezt követő 1410 °C fokos égetés után válik hófehérré a porcelán.

Tudta?

A Herenden készülő porcelán alatt ún. keményporcelánt értünk, amely magas hőmérsékleten tömörre égő, egyedi fehérségű és transzparens mázzal fedett, kagylós törésű porcelán. Fehér arany.

Tartalom

Fehér arany	5	A patkolás művészete	15
A fáraó törvényei	6	Esküvők a világ körül	16
A sarkvidék hajói	8	A rönkházak reneszánsza	17
Főnix, az újjászületés szimbóluma	10	Sissi nyomában	18
Lagom, a harmonikus otthon titka	12	A tenger gyümölcse, a terített asztal ékköve .	20
Volt egyszer egy rodeó	14	Grillezett galambmellfilé	21

Impresszum

Kiadja a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.

H-8440 Herend, Kossuth Lajos u. 140. • Tel.: +36 88 523 100 • Fax: +36 88 261 518
info@herend.com • www.herend.com • [f](#) Herendporcelan • [@herendporcelain](#)

Készült a Pauker Nyomdában.
ISSN 1585-1397

Felelős szerkesztő

Szerkesztő

Grafikai munka

Szerző

Korrektúra

Fényképek

Dr. Simon Attila

Cserhalmi Rita

Drone Creative

Tamás Anita

Siklósi Ágnes

Bak Zsolt, Adobe Stock,

Unsplash

Szerkesztőség

1075 Budapest, Károly körút 1.

herald@drone.hu • www.drone.hu

FEHÉR ARANY

A Herendi porcelán anyagának és formai szépségének titka abban rejlik, hogy a négy ősi elem, a föld, a víz, a tűz és a levegő harmóniáját testesíti meg. Csodálatos fehérsége a földből nyert alapanyagok és a víz megfelelő arányú keverékével biztosítható, transzparenciája a tűz és a levegő segítségével hozható létre. Most bepillantást engedünk a porcelánkészítés folyamatába.

Évszázados receptúra

Az első és talán legfontosabb lépés a kiváló minőségű massa elkészítése. A porcelánmassza három fő alapanyaga a kaolin, a földpát és a kvarc, ezeket a porállagú ásványokat meghatározott és titkos recept szerint először vízzel elegyítik. Rendkívül lényeges a keverési arány pontos betartása, hiszen csak így kaphatunk magas minőségű, jól formázható és jól használható masszát.

Három ásvány szövetsége

A három összetevő közül mindegyiknek megvan a maga rendeltetése a porcelánkészítés technológiájában. A kaolin a porcelánmassza képlékenységéért felelős, tőle függ a formálhatóság, a plaszticitás, a termék állékonysága az égetés során. A földpát alkálitartalma miatt olvasztóanyagként funkcionál, azaz olvasztóhatásával segíti az égetést. A kvarc pedig vázképző és szilárdsághordozó komponensként játszik szerepet, aránya a termék transzparenciáját, áttetszőségét határozza meg. A porcelán fehérségének mértékét az alapanyagok minősége, pontosabban azok vas- és titántartalma befolyásolja. Még a legprecízebb nyersanyag-előkészítés ellenére is maradhat a masszában ásványilag kötött vas, illetve titán, amelyek sárgás színezetet eredményezhetnek a porcelán felületén, ám ezeknek a szépséghibáknak az eltüntetésére is van módszerük a herendi mestereknek: redukáló égetési atmoszférát alkalmaznak, biztosítva ezzel a porcelánra jellemző áttetsző, kékesfehér színt.

Kézzel készült kincs

A technológia következő fázisa az égetés. A porcelán többszöri égetésen esik át, míg a végső műalkotás elkészül. Az első égetés az ún. zsengezés, amely 950 fokon történik. Ezután kerül sor a mázolásra, amely a termék méretétől és formájától függően lehet merítés, fújás vagy bemártás. A máz egy üvegszerű szilikátolvadék, ez a transzparens bevonat pedig nemcsak a porcelán jellegzetes csillogását adja, de mechanikai szilárdságot és ellenálló képességet is biztosít neki. A mázas, zsengezt porcelánt 1370–1410 Celsius-fokon még egyszer égetik. A magas hőfokon bonyolult fizikai és kémiai folyamatok játszódnak le, amelyek eredményeként alakul ki a végleges, tömör szerkezet. A porcelánmassza a hő hatására jelentős mértékben, 12-15%-ban zsugorodik, ezt a modellőrök mindig figyelembe veszik a termékek tervezésekor. Így érkeznek a még festetlen alkotások a porcelánfestő mesterekhez, akik kézi festéssel tesznek még különlegesebbé és még értékesebbé minden egyes darabot.

Kaolin

Földpát

Kvarc

A FÁRAÓ TÖRVÉNYEI

Igazságszolgáltatás az ókori Egyiptomban

A világ kiváló és időtálló, akár több ezer éves mérnöki alkotásai nap nap után ámulatba ejtenek bennünket. A piramisok az ókori mérnökök egykori tehetségét hirdetik még ma is, de senki sem emlékszik már arra, hogy például ki volt a fáraó ügyvédje. Itt az idő, hogy az ókori egyiptomi jogalkotásról és képviselőiről is szót ejtsünk.

Ahhoz, hogy egy társadalomban rend és béke uralkodjon, szabályokra és törvényekre van szükség, és arra, hogy az emberek kövessék azokat – tudták ezt jól már több mint ötezer évvel ezelőtt is az ókori Egyiptomban.

Szeszélyes szabályok

Az Egyiptomi Birodalom első uralkodójának, Ménésznek a nevéhez nemcsak Alsó- és Felső-Egyiptom egyesítése, hanem az első egyiptomi törvények megalkotása is köthető. Jogszabályai azonban nem voltak hosszú életűek, ugyanis amíg a fáraók egymást követték, mindegyikük tetszésének megfelelően formálhatta azokat. Éppen emiatt nem is maradtak ránk olyan jogszabálygyűjtemények, mint amilyen például Hammurapi törvénykönyve az idősámításunk előtti 18. századi Mezopotámiából. Az ókori egyiptomi törvények nem voltak egységesek, nem vésték őket kőbe, mert ahogy a történészek mondják, olyanok voltak, mint a Nílus: szeszélyesek és változékonyak.

Szfinx
05684000 TAT
Egyiptomi macska
15458000 SN

Maat földi képviselője

A törvényalkotók, azaz a fáraók dolgát nagyban megkönnyítette egy istenség, méghozzá a Napisten, Ré leánya: Maat az igazság és a rend istennője volt, ő képviselte a teremtéskor felállított világrendet. Az egyiptomiak hittek abban, hogy Maat alapelveit a fáraó közvetíti, amelyeket mindenkinek tiszteletben kell tartania azért, hogy harmóniában élhessen, és halála után átjuthasson a túlvilágra. És bár a fáraó volt az igazságszolgáltatás vezetője, a jogi rendszerben több személy is a segítségére volt. Közvetlenül az uralkodó alatt állt a vezír, aki a fáraó jobbkeze és a birodalom irányításának felügyelője volt, így az ítékezésben is aktív szerep hárult rá, Maat papjai pedig bírákként segítették a kozmikus egyensúly fenntartását.

Bűn és bűnhődés

De mi is számított bűnnek az ókori Egyiptomban? A bűncselekményeket megkülönböztették aszerint, hogy azokat a birodalom ellen, vagy egy civil személy ellen követték el. Utóbbi kategóriába sorolható volt például a szamarlopás, a búzalopás, vagy a kölcsön törlesztésének elmulasztása. Az elkövetők büntetése a sérelem súlyától függően pénzbírság befizetése, vagy verés lehetett, a visszaeső tolvajok akár száz vesszőcsapást is kaphattak a talpukra, amelyet aztán egy életre megpecsételtek izzó égetőbélyegzővel.

Tudta?

Az ókori Egyiptomban kizárólag a fáraó tarthatott háziállatként macskát, azonban még a kóbor egyedeket is törvény védte. Az egyiptomiak a macskákat szent állatként tisztelték, aki bántott egyet is, azt halálra ítélték.

Könyörtelen ítéletek

A súlyosabb bűncselekményekkel, mint az emberölés, a dezertálás, a hazaárulás vagy a sírrablás, már a Kenbet, azaz a fáraó és a vezír elnökölte tanács foglalkozott, a büntetőügyekben folytatott kihallgatások során pedig megengedett volt a gyanúsítottak kínzása is. Akik nem tudták bebizonyítani ártatlanságukat, egészen biztosan búcsút mondhattak az életüknek. A kivégzéshez olyan kegyetlen módszerekhez folyamodtak, mint a karóba húzás, az élve elégetés, de volt, akita a Nílusba dobtak, hogy krokodilok falják fel – a büntetés ráadásul kiterjedhetett a bűnelkövető családjára is!

A SARKVIDÉK HAJÓI

Kutyaszánon suhanva nincsenek akadályok: a szánhúzásra született kutyák számára nem jelentenek gondot a mínuszok, a havas szerpentinek, de még az sem, ha terhet kell szállítaniuk.

Az ember szolgálatában

Az emberiséget már háromezer éve segítik a szánhúzó kutyák, időszámításunk előtt 1000 körül az Északi-sarkvidék fagyos pusztáin élő inuitok fejlesztették ki a kutyaszánnal való közlekedést. Majd amikor az európai hajósok felfedezték a Föld ezen távoli részét, Európával is megismertették ezt az okos megoldást.

Aranyat érnek

Amikor a 19. század végén és a 20. század elején Alaszka aranylázban égett, a kutyák és a szánok iránti kereslet az egekbe szökött. Állítólag Seattle-ben begyűjtötték az összes kóbor kutyát, és Alaszkába szállították őket, hogy ott szánhúzóként részt vegyenek a szállításban – a bányásztáborok ugyanis a viszontagságos téli hónapokban csak kutyaszánnal voltak megközelíthetőek.

Született szánhúzók

A szánhúzóversenyeken leggyakrabban szibériai huskykkal és alaszakai malamutokkal találkozhatunk. Ezek a kutyafajták rendkívül intelligensek, könnyen taníthatóak, ezáltal örömmel dolgoznak együtt velük. A husky és a malamut ráadásul igen jól bírja a szélsőséges körülményeket is. Mindkét fajtának dupla rétegű bundája van: az aljszőr puha és tömött, szigetelő funkciót lát el, míg a durvább, vastagabb fedőszőr véd az időjárás viszontagságaitól.

Négylábúak futóversenye

A szánhúzás leginkább a futóversenyekhez hasonlítható, a cél a táv minél gyorsabb teljesítése. Vannak néhány kilométeres, rövidtávú versenyek, és extrém hosszúságú, több napon át tartó futamok is. Egy kutyafalkát általában 16 kutya alkot, amelyek 30 km/h átlagsebességgel képesek siklani a havon. Ez az igen gyors tempó azért is lehetséges, mert a szán és a hajtó össztömege nem éri el a száz kilót. A hajtónak nagyon jól kell ismernie a kutyákat ahhoz, hogy el tudja dönteni, melyikük milyen szerepet kapjon. A jó állóképességűek kerülnek a szánhoz legközelebb, hiszen ők jól tudnak terhet mozgatni, míg vezérkutyának a falka leggyorsabb tagját kell kinevezni, elvégre ő fogja diktálni a tempót.

Fekvő farkas 05801000 SVH4COL-1

Kutyaiskola

A szánhúzó kutyák kiképzése hamar megkezdődik. A kölykök az első heteiket szocializációval töltik, feltérképezik a csapatdinamikát, ismerkednek a külvilággal. Hat-nyolc hónapos korukra felerősödnek annyira, hogy a hámba fogott kutyák mögött fussanak, és tanuljanak a „nagyoktól”. A trénerek a pozitív megerősítés gyakorlatát alkalmazva okítják a néglábú növendékeket, amelyeket az első szánhúzásukra tapasztalt, türelmes kutyával szoktak párba állítani, mire pedig sor kerül az éles bevetésre (versenyre vagy teherszállításra), legalább háromezer kilométernyi gyakorlást tudhatnak maguk mögött. A kiképzés néhány hónapot vesz igénybe, hiszen ezeknek a kutyusoknak ez a sport a vérükben van, a szánhúzás pedig remek lehetőség is számukra, hogy levezessék hatalmas energiájukat. A kutyafogathajtók nem alkalmaznak semmiféle kényszerítő eszközt – csak vezényszavakat használnak –, az állatok lelkesedésből és játékból húznak. A kutyák általában két- és tízéves koruk között versenyeznek.

Bajnokok reggelije

A szánhúzó kutyáknak, mivel komoly fizikai igénybevételnek vannak kitéve, minden nap királyi lakoma jár. Míg egy hasonló méretű, kedvtelésből tartott ebnek nagyjából 1700 kalóriára van szüksége naponta, addig egy szánhúzó szervezete könnyen feldolgoz akár 10 000 kalóriát is ugyanennyi idő alatt. Tálkájukba javarészt fehérje, például csirke, lazac és marha kerül. A szánhúzások alkalmával fagyasztott hal- és húsdarabokkal kényeztetik és motiválják őket.

Tudta?

A világ leghíresebb szánhúzóversenyét, az Iditarodot Alaszkában rendezik. Aki elsőként teljesíti falkájával a több mint 1500 kilométeres távot, hazaviheti a kb. 15 millió forintos fődíjat. Mondjuk eleve drága multság ez a sport, egy jó nevű kennelel származó kutya legalább másfél millió forintba kerül.

FŐNIX, AZ ÚJJÁSZÜLETÉS SZIMBÓLUMA

A lélek a Herendi porcelán egyik legtitkosabb összetevője, hiszen lélek kell ahhoz, hogy az alapanyagokból – kizárólag kézi úton – tökéletes porcelán születhessen. A lélek madaraként is emlegetett főnix megszületett Herenden.

Kínában a sárkány, az egyszarvú és a teknős mellett a főnix is szent állatnak számít, testrészei pedig öt erényt szimbolizálnak. Feje az erkölcsi tisztaságot, szárnyai a kötelességtudást, háta a rituális viselkedést, mellkasa az emberszeretetet, gyomra a megbízhatóságot jelképezi.

Legendák inspirálták

Mitikus történetek alapján a főnix a túlélés, az erő és a türelem jelképe, általánosabb értelemben pedig a győzelmet szimbolizálja. A Főnix kollekcióhoz a leggyakrabban olvasható leírásokat vették alapul a Herendi Porcelánmanufaktúra mesterei, miszerint „ez a madár gyönyörű szép, olyan, mint a paradicsommadár, de nagyobb a sasnál. Feje, nyaka aranyragyogású, mellét tüzeskék pihe fedi, testét piros-zöld-sárga színben fénylő tollzat borítja.”

Ragyogó újjászületés

A kisebb-nagyobb főnix alakú figurákból, tűzmadárral díszített vázából és egyéb dísztárgyakkal álló sorozatban egy káprázatos díszítélet is található. Ez az alkotás a megújulásról mesél, a főnixet ugyanis egykoron a Nap egyik földi hasonmásaként tisztelték. Úgy tartották, hogy amikor a madár uralma a világ felett véget ér, mindig megújul egy fénylő ragyogásban, és úgy folytatja uralkodását. A legenda értelmében porrá hamvad, majd ötszáz évenként újjászületik.

Tudta?

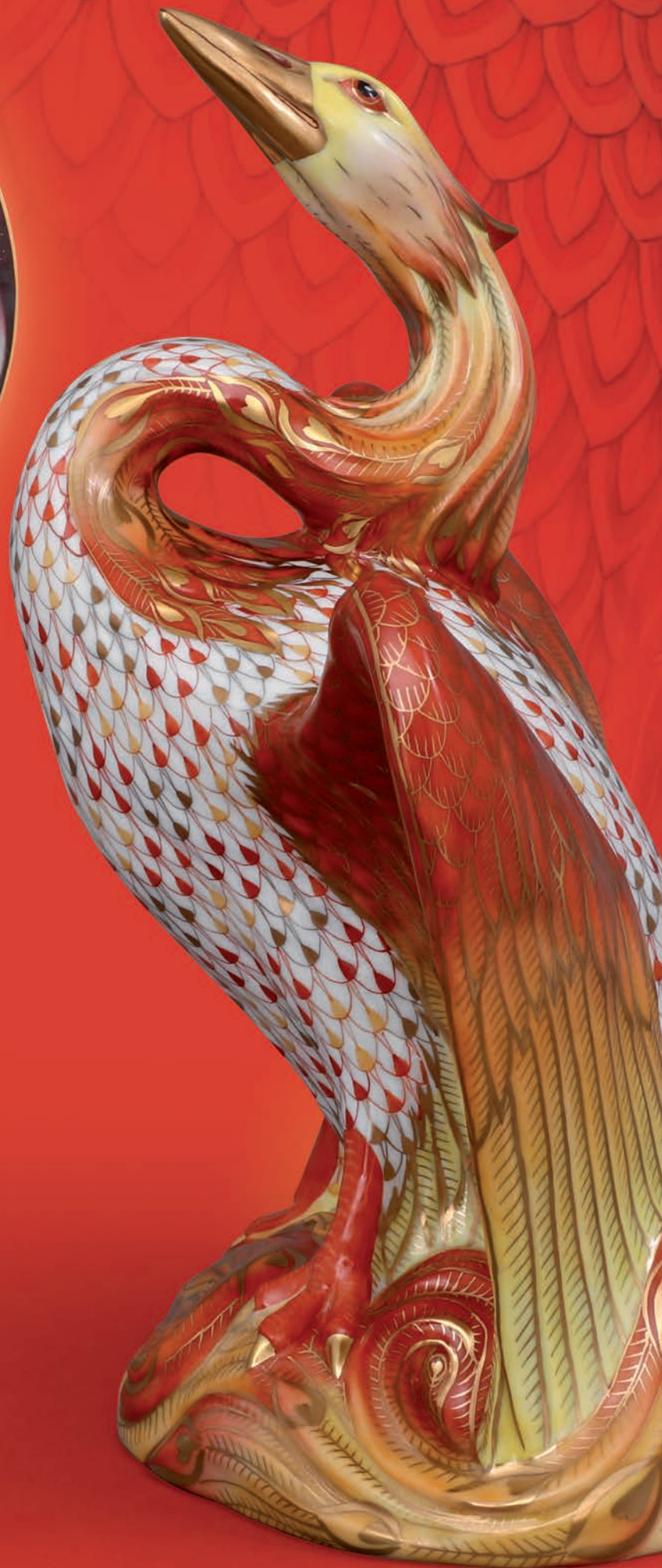
Az időről időre újjászülető főnix, bár csak legendákban létezik, mégis aktuális üzenetet hordoz. A bennünk munkáló belső tűz, vagyis a belső energiánk és az alkalmazkodóképességünk segítségével leküzdhetjük azokat a nehézségeket, amelyeket a megváltozott világ elénk gördít. Ha a főnixmadár figurára tekintünk, jusson eszünkbe ez a gondolat!

A legújabb bravúrdarab

A fácnra és pávára hasonlító mitikus élőlény különlegessége előtt a Herendi Porcelánmanufaktúra idén a világ talán legnagyobb, manufaktúrában készülő porcelánalkotásával kíván tisztelni. A Főnix kollekció bravúrdarabja az 1,6 méter magas, mintegy 200 kilogramm súlyú porcelánmadár, amelyet Zeke Szabolcs iparművész álmódott meg, és amelynek az elkészítéséhez több mint 70 kolléga közel kétéves munkájára, szakértelmére volt szükség. A 19 részből álló tűzmadár formáira eddig 1075 órát fordított a gipszműhely, mázolásán és festésén jelenleg is kiemelkedő szakértelmű mesterek tucatja dolgozik.

Falital
08439050 SP745
Főnix, közepes méret
16189000 VHSP35
Felszálló főnix
16205000 SP769

Szemben
Főnix, közepes méret
16189000 SP776

LAGOM, A HARMONIKUS OTTHON TITKA

A svédekről úgy hírlik, hogy kiegyensúlyozottak és boldogok, köszönhetően többek között annak, hogy a lagom szellemében élnek. De mit is jelent tulajdonképpen ez a svéd szó, és hogyan kapcsolódik a lakberendezéshez?

A legtöbb nyelvben, így a magyarban sincs megfelelője, de leginkább úgy lehet körülírni, hogy „nem túl sok és nem túl kevés”, „éppen elég”. A lagom egy életstílus, amely szerint az élet habzsolása helyett a mértékletességre kell törekedni, pazarlás helyett pedig takarékosnak kell lenni. A svédek régóta e szerint élnek, a lagomot azonban csak az utóbbi években kezdte megismerni a világ. Napjainkra olyan népszerűvé vált, hogy már a lakberendezési trendek között is helyet követelt magának. A lagom alapelvei szerint berendezett otthon nem túlszűfolt – sem bútorok, sem pedig színek, minták tekintetében –, a tárgyak természetes anyagból, például fából, kőből, porcelánból vagy agyagból készülnek, és mindenütt a meleg tónusú, natúr árnyalatok dominálnak.

Természetes fény

Minél több az ablak, annál inkább élvezhetjük a nap sugarait – vallják a lagom trend követői. A természetes fény javítja a kedélyállapotunkat, a világos terek pedig egyébként is barátságosabban hatnak, mint a sötétek. Ha az ablakok méretét és számát tekintve korlátozottak a lehetőségeink, fehér falakban és meleg fényű lámpákban gondolkodhatunk.

Tudta?

A lagom filozófiájának az időtálló és a magas minőségű lakberendezési tárgyak felelnek meg, amelyek az évek múlásával sem mennek ki a divatból, és nem is mennek tönkre. Ez pozitív gondolkodás a környezetünk szempontjából is, hiszen ezáltal nagy mennyiségű hulladéktól kímélhetjük meg a Földünket, csökkenthetjük az ökológiai lábnyomunkat.

Színharmonia

Bár a skandináv lakberendezési irányzatokban nem nagyon találkozunk színekkel, a lagom nem zárja ki a használatukat, de visszafogottan bánik velük. Ha egy színcsaládból választunk árnyalatokat az otthonunkba, biztosan nem lesz túl harsány a végeredmény. A szürkével, a bézzsel, a khaki-vel és egyéb földszínekkel például bátran kísérletezhetünk.

A részletek ereje

A lagom szerint az élettereinknek nyugalmat kell sugározniuk, ezért sem részesíti előnyben a harsány mintákat és a telezsűfolt szobákat. Az otthonunk nem arra való, hogy halomra álljanak benne a nem használt tárgyak, a mennyiség helyett fókuszálhatunk inkább a minőségre: dekorációnak választhatunk néhány igazán szép, értékes porcelánt és faliképet, ezek lehetnek a polcok és a falak főszerelői.

VOLT EGYSZER EGY RODEÓ

Ami ma extrém sportnak számít, az korábban a dolgos mindennapok velejárója volt. A rodeózás gyökerei ugyanis azokba az időkbe nyúlnak vissza, amikor az amerikai Vadnyugat végtelen síkságain a cowboyok munkájának része volt a lassózás és a betöretlen ló vagy bika megülése.

Vadnyugati show

Az amerikai cowboyok már a 19. század második felében versenyeztek egymással azon, hogy ki a legjobb, a leggyorsabb, a legügyesebb az élő állatok körüli teendőkben, az államok pedig a mai napig nem jutottak dűlőre az ügyben, hogy hol tartották a legelső rodeót – a címet Wyoming és Kansas is magáénak akarja tudni. A 20. század hajnalán már országszerte tartottak versenyeket, a látványos rodeózáson túl pedig vadnyugati show-műsorokkal is szórakoztatták a nézőket. A korszak sztárja William Frederick Cody, ismertebb nevén Buffalo Bill volt, aki a Wild West Show több száz fős csapatával 1906-ban Magyarországot is végigtumézta. A cirkusz és a színház műfaji elemeit vegyítő előadásokon céllovást, lovasparádét és akrobatikus produkciókat láthatott a közönség.

Nyolc másodperc bikaháton

A professzionális rodeók hét versenyszámból állnak, többségük a farkokon folytatott tradicionális tevékenységek megfelelői, nevezetesen: ló megülése szőrén, ökörrrel való birkózás, lassózás csapatban, betöretlen ló megülése, egyéni lassózás, hordókerülés, bika megülése. A rodeó fénypontja egyértelműen a legutóbbi. Nyolc másodpercig fennmaradni egy 800-900 kilogrammos bika hátán úgy, hogy a versenyző csak egyik kezével foghatja az úgynevezett bullrope-ot (hurokkal el látott kötél, amelyet a bika mellkasán vetnek át), igen nagy teljesítmény. A bírúk ráadásul nem csak az időt mérik: figyelik a bikalovas kontrollját a saját teste és az állat felett, de pontozzák a bika agilitását és vitalitását is.

A bikák legnagyobbika

A bikalovaglásban ugyanis az állatoknak is kijut a reflektorfényből! A legismertebb mind közül Bodacious volt, amelyet úgy is emlegettek, mint „a világ legveszélyesebb bikája” vagy „a legnagyobb bakoló bika”. A kilencvenes években óriási kihívásnak számított nyolc másodpercen át megülni Bodacioust, mert szinte az első másodpercben ledobott a hátáról mindenkit. Az évek során a bikalovasok 135 alkalommal próbálták meg a lehetetlent, és csupán nyolcan jártak sikerrel. Bár a bika 2000-ben elpusztult, legendája tovább él: a Primus rockzenekar dalt írt a tiszteletére Ballad of Bodacious címmel.

Tudta?

Bár a rodeózás az Amerikai Egyesült Államokban a legnépszerűbb, a rodeó szó spanyol eredetű, azt jelenti, összerelés, bekerítés.

A PATKOLÁS MŰVÉSZETE

A lovak majdnem olyan régóta viselnek patkót, mint az emberek cipőt – és ahogy a cipészek technológiái, úgy a patkókészítés mestersége is rengeteget fejlődött a történelem során. Az első patkók például inkább hasonlítottak bőrből és hánccsrostból készült csizmácskákra.

A patkó a ló patájának a védelmére szolgál, hogy az ne kopjon túl gyorsan vagy ferdén, csikóknál gyógyító céllal válhat szükségessé. Mivel a pata éppúgy nő, mint az emberi köröm, rendszeres odafigyelést igényel, ápolásához pedig hat-nyolc hetente le is kell venni a patkót. A patkó felvérese rendkívüli szakértelmet kíván, a patkolókovácsnak figyelembe kell vennie a lábvég állását, hibáit, az előző patkó kopását, és ezek ismeretében tudja megválasztani az alkalmazandó patafaragást és az új patkóféleséget. Különböző patkó kerül ugyanis a fogatos lovak patkójára, mint mondjuk az igáslovakéra, de van speciális patkó a téli csúszós utakra is.

A fém lópatkó az ókori rómaiak találmánya: az időszámításunk előtti 2. század környékén a vas olyan könnyen elérhető alapanyaggá vált, hogy rengeteg új eszközt gyártottak belőle, így Európa-szerte ismertté vált a kovácsoltvasból készült, vasszögekkel felerősített lópatkó is. A módszerek évszázadról évszázadra finomodtak, a 10-11. századtól kezdve megjelentek az első öntött bronz lópatkók, a 13. századtól pedig már nagy mennyiségben, készen is megvásárolhatók lettek. Természetesen több méretben voltak kaphatók, gondoltak a kereskedelemben és háborúban szolgáló hidegvérű lovakra is, amelyeknek szélesebb a patája.

Ha összehasonlítanánk a különböző lópatkókat, amelyek az elmúlt évezredekben készültek, egy azonos elemet fedezhetnénk fel mind egyiken: az ókori, a középkori és napjaink patkóin is hét patkószeg található, nem véletlenül. Az ókorban a hetes szám köré valóságos kultusz épült, misztikus erőt tulajdonítottak neki, mivel a szivárvány hét színből áll, egy hétnek hét napja van, akkoriban az asztrológia is úgy tartotta, hogy az univerzumot hét bolygó alkotja, ráadásul azt gondolták, hogy a család hetedik gyermeke különleges képességekkel születik.

Tudta?

A hagyomány szerint a lópatkó szerencsét hoz, több népszokás is kötődik hozzá. A küszöbre vagy az ajtófélfára szögelt patkó állítólag védelmező erővel bír, ha pedig szilveszterkor a párnánk alá tesszük, biztosíthatjuk a következő esztendőre a szerencsénket.

ESKÜVŐK A VILÁG KÖRÜL

Egy szerelmespár házasságra lépése a világ minden pontján ünnep. A menyasszony és a vőlegény nagy napjához azonban országoként más-más tradíciók kötődnek.

India

Az indiai menyasszonyok ékszerek helyett hennafestéssel irányítják a figyelmet a kezükre. A mehndi elkészítése több órát vesz igénybe a nagy nap előtt, célja azonban nem csak az ara szépítése. Arra hivatott, hogy a hosszú folyamat alatt a menyasszony kikapcsolódjon, és maga mögött hagyja az esküvővel járó stresszt.

Skócia

Angolszász tradíció, hogy valami régi, valami új, valami kölcsön és valami kék is kell, hogy legyen a menyasszonyon azért, hogy a házasságkötés szerencsés legyen. A skótoknak azonban van még néhány szerencsehozó szokásuk, amelyeket ma is előszeretettel vetnek be az esküvőkön. A menyasszony cipőjébe helyezett pénzérme szerencsét, míg a csokrába rejtett fehér madártoll boldogságot hoz a házasulandó pár életébe.

Görögország

Nagy valószínűséggel a görög lagzik után több ideig tart a söprögetés, mint a mosogatás. Na nem azért, mert alig használnak tányérokat, sőt! A legtöbbet össze is törik, hogy az ártó szellemeket elijessék. A tányértörés az új kezdetet is jelképezi: az ifjú pár eldobja a régi életét, hogy újat építhessen együtt.

Japán

A japán esküvőkön gyakran isznak a friss házasok egészségére, sőt a szertartás része a szakéfogasztás. A menyasszony és a vőlegény háromszor, három különböző csészéből iszik a nemzet szeszes italából, majd utánuk ugyanígy tesznek az örömapák és az örömanyák is, ez szimbolizálja a két család egyesülését. Mindegyik családtag háromszor kortyol bele mindegyik csészébe, és mindegyik kortynak megvan a jelentése – az első három például az ifjú házasulókat és az örömszülői párokat szimbolizálja.

Kína

Átlagosan évi tízmillió menyegzőt tartanak Kínában, de meglepően magas számokkal találkozunk akkor is, ha sorra vesszük a kínai esküvői tradíciókat. Például a lakodalomban nem ritka, hogy tízfogásos vacsorát szolgálnak fel – a bőség és a sokasodás reményében –, a menyasszony pedig – a jólét szimbólumaként – akár harminc, de legalább három különböző ruhakölteményben pompázhat.

Zsiráf pár
15283000 VHP

Magyarország

Az igazi magyar lagzik hajnalig tartanak, így az újdonsült férjnek és feleségnek gondoskodnia kell arról, hogy a násznép az éjszaka folyamán se maradjon finom falatok nélkül. Az éjféleli menüt éjfél után szolgálják fel, és szinte kivétel nélkül része a töltött káposzta. Ez a tipikus magyar étel kellő energiát biztosít a vendégeknek, hogy még órákon át mulathassanak. A magyar esküvők egyébként több ország kultúrájából táplálkoznak, a tradicionálisan angolszász csokor- és harisnykötődobás – előbbiért a hajadon, utóbbiakért a nőtlen vendégek versenyeznek –, illetve a menyasszony átvitele a küszöbön, amelyre a babona szerint a küszöb alatt lapuló gonosz szellemek miatt van szükség, elengedhetetlen részévé vált minden menyegzőnek.

Oroszország

A frissen házasodott orosz párok számára egy gazdagon díszített, édes kenyeret készítenek. A korovai dekorációjában búzakaralászt és egymásba fonódó gyűrűket is felfedezhetünk, előbbi a jólétet, utóbbi a hűséget szimbolizálja. Úgy tartják, aki nagyobb tud harapni belőle, az lesz majd a család feje.

Tudta?

A menyasszonytánc hagyományosan nemcsak a magyar, de a lengyel, a nigériai és a mexikói lakodalomnak is a része. A pénzt hol dobálják, hol fazékba ejtik, hol pedig a menyasszony ruhájára tűzik a vendégek.

A RÖNKHÁZAK RENEZSÁNSZA

A skandináv országokban, Észak-Amerikában és az Alpok területén több száz éves kultúrája van a rönkházépítésnek. Manapság ismét nagy népszerűségnek örvendenek, hiszen ezeknek a mesészerű házikóknak semmihez nem hasonlítható hangulatuk van – köszönhetően többek között annak, hogy természetes alapanyagból, fából készülnek.

Középkori mobilházak

A becslések szerint 5000 évvel ezelőtt épülhetett az első rönkház, méghozzá Észak-Európában. Az egymásra pakolt farönkökből készült otthonok a középkorban voltak a legkelendőbbek, akkoriban ráadásul úgy építették meg őket, hogy mozgathatóak legyenek. Ennek bizonyítéka a finn Espåby falu is, amelynek 1557-ben egy kormányrendelet értelmében költöznie kellett, ezért az emberek a házakat szétszerelték, majd új lakhelyükön újra összeállították.

Gyors és praktikus

Az északi országokban a kezdetektől kiváló alapanyagok álltak rendelkezésre a rönkházak építéséhez. A tömör, szilárd fenyőrönkökből (például luc- vagy vörösfenyőből) egy család néhány nap alatt felhúzhatta az otthonát. A legtöbb ilyen épülethez még szögeket sem használtak, elég volt ügyesen halmozni és illeszteni a fadarabokat.

Hírességek otthona

A leghíresebb rönkháztulajdonos II. Erzsébet. A brit királynő kedvenc nyári rezidenciájához, a Skóciában található balmorali kastélyhoz tartozik a faépület, amelynek tornácáról páratlan kilátás nyílik a Dee folyóra.

Környezettudatos megoldás

Nem is gondolnánk, a rönkház milyen időtálló! A magas minőségű, gondosan kezelt fából készült építmény több generáción át a szolgálatunkra lehet. A fa remek hő- és hangszigetelő tulajdonsága révén a rönkházak energetikai besorolása is kedvező: mivel nincs szükség további hőszigetelésre, kisebb az ökológiai lábnyomuk. Stabil szerkezetüknek köszönhetően ráadásul igen biztonságosak is: földrengés esetén még a téglaházaknál is ellenállóbbak lehetnek.

A lélegző fa

Nemcsak a környezetünkre, de az egészségünkre is pozitív hatással lehetnek a rönkházak. Mert míg a kőből és téglából épült házak magas páratartalmuk révén ideális táptalajt biztosítanak különböző baktériumoknak és allergéneknek, amelyek bőrvizketést, könnyezést, orrfolyást vagy akár asztmát válthatnak ki, addig a rönkházak – a lélegző fának köszönhetően – minden évszakban egészséges páraszintet biztosítanak. Vannak, akik állítják, a fából készült rönkházak minden tavasszal új-jáélednek, és rügyező fák illata járja át a lakást.

Kastély fából

A legnagyobb rönkház egy a múlt században élt amerikai üzletember, Louis Graveraet Kaufman nevéhez köthető. Szerénynek cseppet sem nevezhető otthonában, amelyet Granot Lomának nevezett el, 23 hálószoba, 13 fürdőszoba és egy 9 méteres kandalló is található. Az ingatlant, amely a Michigan állambeli Felső-tó partján áll, 1923-ban építették több ezer fenyőrönköből.

Tudta?

Trondheim szabadtéri néprajzi múzeumában 14 különböző, tradicionális rönkházat tekinthetünk meg, és elképzelhetjük, milyen lehetett az élet egy középkori norvég városban.

Váza plasztikus díszítéssel
06565091 SP2010-MCD

SISSI NYOMÁBAN

I. Ferenc József osztrák császár és magyar király felesége, Wittelsbach Erzsébet Amália Eugénia, vagy ahogy mindenki ismeri, Sissi szenvedélyesen szeretett utazni, kalandos életútjának legfontosabb állomásait pedig mi is végigjárhatjuk.

A legendásan szép és kedves uralkodónő emlékére hozták létre a Sissi-út elnevezésű kulturális útvonalat. Az öt országon átívelő utazás Bajorországtól Svájcig olyan városokba vezet, amelyek elválaszthatatlanul összefonódtak Sissi személyével.

UNTERWITTELSBACH

Sissi meszeszerű története Bajorországban kezdődött, itt látta meg 1837-ben a napvilágot Miksa bajor herceg és Ludovika hercegnő negyedik gyermekeként. A kis Sissinek felhőtlen gyermekora volt, a nyarakat édesapja kedvenc nyári rezidenciájában, az unterwittelsbachi vízikastélyban töltötte, ahol kedvére játszhatott és lovagolhatott. Az ízléses parkokkal körülvett épület ma már az ő nevét viseli: Sissi-kastély, amely Sissit és a korát bemutató kiállítással várja a látogatókat.

BAD ISCHL

A Wittelsbach-lány mindössze 15 éves volt, amikor Bad Ischlben, egy bálon találkozott az Osztrák–Magyar Monarchia ifjú uralkodójával, aki iránt egyből gyengéd érzelmeket kezdett táplálni. Az érzés kölcsönös volt, Ferenc József hamarosan meg is kérte Sissi kezét ugyanebben a felső-ausztriai kisvárosban. Mivel a pár gyakran tartózkodott a patinás fürdővárosban, Bad Ischl akkoriban titkos osztrák fővárosként is emlegették. A császári nyaralójuk, azaz a Császár-villa érdekessége, hogy alaprajza E betűt formál, így is emlékezve Erzsébetre. A Sissi számára építtetett Márványkastélyban ma fotómúzeumot találunk, rengeteg izgalmas, korabeli fotográfiával.

–
VIOLET-RI
kétszemélyes teáskészlet

Tudta?

Sissi kedvenc virága az ibolya volt. Olyannyira rajongott érte, hogy nemcsak parfümjének és kozmetikumainak volt fő alkotóeleme ez a virág, de még gödöllői szobájának falait is ibolyaszínűre festette. A királyné tiszteletére, halálának 120. évfordulójára limitált példányszámban készült ez az ibolyamintás, koronafogós teáskészlet.

HEREND

Nemcsak Magyarország legrégebb, de a világ egyik leghíresebb porcelánmanufaktúrája működik Herenden. Az 1826-ban alapított Herendi Porcelánmanufaktúra Császári és Királyi Udvari Szállító volt, azaz az uralkodó több kastélyát is ellátta „fehér arannyal”. Ferenc József egy készletet kifejezetten a felesége számára rendelt: a keleti motívumokkal díszített és monogramozott szett Gödöllőről kapta a nevét, mivel Sissi királyné gyakran időzött a Gödöllői Királyi Kastélyban. A Herendi porcelán sikertörténetét a Porcelanium Látogatóközpontban ismerhetjük meg, a Minimanufaktúrában pedig a porcelánkészítés rejtelseibe is bepillantathatunk.

MERANO

Az évek múlásával Sissinek egyre több nehézséggel kellett szembenéznie, kétéves Zsófia lánya tifuszban elhunyt, házassága válságba került, ráadásul betegségek sora hatalmasodott el rajta. Orvosa levegő- és környezetváltozást javasolt neki, ekkor kezdett el aktívan utazgatni. Az enyhe klímájú, dél-tiroli Merano elnyerte tetszését, két telet is eltöltött a mediterrán hangulatú Trauttmansdorff-kastélyban, amely ma utazástörténeti múzeumként működik. Az innen induló sétaútvonal az Erzsébet császárné parkba, Sissi márványszobrához vezet.

GENF

Erzsébet imádott úton lenni, volt, hogy arra is fittyet hányt, hogy kísérete nem tartotta kellőképp biztonságosnak az utazást. Így volt ez 1898 szeptemberében is, amikor is nem tudták lebeszélni egy Genfi-tónál tett látogatásról. A végzetes napon magyar udvarhölgyével, Sztáray Irma grófnővel igyekezett a Genève hajójáratra, amikor Luigi Lucheni olasz anarchista szív tájékon szúrta, Sissi pedig belehalt a sérülésbe. A tópart korlátján egy bronztábla, a Rotonde du Mont-Blanc-on Sissi-szobor őrzi a merénylet emlékét.

A TENGER GYÜMÖLCSE, A TERÍTETT ASZTAL ÉKKÖVE

A rákok sokfélesége ámulatba ejtő, a világon több mint ötvenezer fajtát különböztetnek meg. A páncélos állatok között azonban akad egy, amely a gasztronómiában és a rákászatban is kiemelt figyelmet élvez. De miért is olyan különlegesek a languszták?

Éjszakai műszak

Mindenki tudja, hogy a langusztá igazán ínycsiklogó fogás, ám kevésbé közzismert, milyen érdekes életet él ez a tengeri élőlény: éjszakai állat lévén csak napnyugta után merészkedik elő a rejtekhelyéről, az éjszaka folyamán pedig kedvenc élelmei, így a rákok és kagylók felkutatására indul.

Megéri a pénzt

Langusztát szinte minden meleg vízű tengerben találhatunk, így a Karib-tengerben és a Földközi-tengerben is, az ételmeztérre azonban főleg mélyhűtött állapotban kerül. Az élve kínált példányokért jóval több pénzt kérnek a halpiacokon, nagyjából 55-60 euró kilogrammjuk. A langusztá magas árát azzal is magyarázzák, hogy nehezen tenyészthető, ezért szinte kizárólag nyílt vízben fogható. Ezek a rákfélék ráadásul lassan nőnek, rendkívül érzékenyek a fertőző betegségekre, petéiket pedig nehéz felnevelni.

Tapasztalt bűvárok előnyben

A languszták kifogása a természetes élőhelyeik közelében igen népszerű tevékenységnek számít, a faj és a biodiverzitás védelme érdekében azonban a legtöbb országban csak engedéllyel és szigorú szabályok betartásával lehet ennek a kedvtelésnek hódolni. A nőstény languszták kifogása például tiltott, de bizonyos méret alatt a hímeket is vissza kell engedni a vízbe. Éjszakai állatokról lévén szó, éjjel lehet legkönnyebben begyűjteni őket, és sok helyütt kizárólag víz alá merülve, kézzel (kesztyűben), azaz egyéb speciális eszköz segítségével nélkül szabad csak megkísérelni a korántsem egyszerű mutatvány. Ha valaki nappal szeretne langusztát fogni, először meg kell találnia, hogy hol rejtőzik, majd valahogy ki is kell onnan csalogatnia. Ez a technika azonban nem igazán ajánlott, hiszen a rák elkapása közben a korallokban is kárt tehetünk.

Ízletes ízeltlábú

Ha le szeretnénk nyugozni a vacsoravendégeinket, készítsünk nekik a langusztából főételt. Bár a 30-50 cm hosszú rák előkészítése igényel némi erőfeszítést, – a leginkább folyami rákhoz hasonlítható – íze mindenért kárpótol. A páncéllal való megküzdést leszámítva hálás dolog langusztával dolgozni, ugyanis szinte bármivel párosítható, bármilyen konyhai eljárással (például grillezéssel, főzéssel és gőzöléssel is) elkészíthető, és még a legegyszerűbb fogást is feldobja – a salátáktól a tésztaételekig. A legkiválóbb ízt egyébként az európai langusztának tulajdonítják.

– Homár 15587000 VH-OR

Tudta?

A homárral, a tarisznyarákkal vagy a folyami rákkal ellentétben a langusztá nincs nagy ollóval felfegyverkezve – leginkább hasznos, húsos része épp ezért a farokrésze. Cserébe viszont meglehetősen hosszú tapogatócsápja van, amely az éjszakai tájékozódását segíti.

GRILLEZETT GALAMBMELLFILÉ

sült paprikás kuskusszal, csicseriborsókrémmel és korianderes édesköménnyel

A galambból omlós és puha húsának, kiváló ízének köszönhetően elsőrangú ünnepi fogásokat készíthetünk.

Elkészítés

1. A tisztított galambfilét sózzuk, borsozzuk, korianderrel és fokhagymával fűszerezzük. Olívaolajjal meglocsoljuk, majd fóliába tekerve egy-két órát hűtőszekrényben állni hagyjuk.
2. A kápiát olívaolajon lepirítjuk, ezután kevés vajat adunk hozzá, és sóval, borssal, gyömbérrel ízesítjük. A kuskuszt dupla mennyiségű zöldségalaplével leforrázzuk, majd vajat, sót, koriandert keverünk hozzá.
3. Az édesköményt sós vízben blansírozzuk, ezután olívaolaj és vaj keverékén egy serpenyőben átpirítjuk, sóval, korianderrel, fokhagymával fűszerezzük.
4. A csicseriborsót a maradék zöldségalaplével pürésítjük, fokhagymával, sóval, borssal, mustárral, korianderrel ízesítjük.
5. A pácolt galambmellek mindkét oldalát serpenyőben, forró olívaolajon megpirítjuk. A filék mellé kevés vajat és fokhagymát adunk, ezzel locsolgatjuk őket, majd öt percet pihentetjük.
6. A galambmelleket felszeleteljük, az elkészített köretekkel tálaljuk, csírákkal díszítjük.

Hozzávalók 4 személyre

- 4 db galambmell
- 25 dkg kuskusz
- 6 dl zöldségalaplé
- 12 dkg kockára vágott kápia paprika
- 25 dkg főtt csicseriborsó
- 20 dkg tisztított édeskömény
- só, őrölt bors, fokhagyma, gyömbér, koriander, magos mustár, csírák
- olívaolaj, vaj

Apicius Étterem és Kávéház
8440 Herend, Kossuth L. u. 137.
Telefon: +36 (88) 523 235

Információ: porcelanium@herend.com
www.herend.com

Lapostányér
02524000 OR

Ajándékötletek

Az otthon melegét a meghitt, családi légkör adja. Az otthon lelkét pedig azok a tárgyak, amelyek kedves emlékeket hívnak elő bennünk. Juttassuk szeretteink eszébe a szép pillanatokot Herendi porcelánokkal!

- 1 **Gímszarvas** 05245000 SNS
- 2 **Áttört falitál** 08400050 ROSERAIEOR
- 3 **Páva** 05690000 VHSP38
- 4 **Váza gombfogóval** 06576015 SP876

1

2

3

4

Márkaboltok

Herend
Viktória
H-8440 Kossuth Lajos utca 135.
+36 88 523 223

Budapest
Herendi Porcelán Palota
H-1051 József nádor tér 10–11.
+36 20 241 5736

Budapest
Belvedere
H-1061 Andrásy út 16.
+36 1 374 0006

Budapest
Hadik
H-1014 Szentháromság utca 5.
+36 1 225 1051

Budapest
Reptér – Herend Shop
H-1185 Liszt Ferenc
Nemzetközi Repülőtér, SkyCourt

Budapest
WestEnd – Art Herend
H-1062 WestEnd
Bevásárlóközpont, Váci út 1–3.
+36 1 239 6485

Szentendre
Diana
H-2000 Bogdányi út 1.
+36 26 505 288

Sopron
Esterházy
H-9400 Várkerület 98.
+36 99 508 712

Kecskemét
Aranka
H-6000 Hornyik János körút 4.
+36 76 505 316

Szeged
Anna
H-6720 Oskola utca 17.
+36 62 420 556

Győr
Herend Shop
H-9021 Széchenyi István tér 4.
+36 30 331 0307

HEREND

PORCELÁN

Herend

TRADÍCIÓ-INNOVÁCIÓ

Herend

www.herend.com